

MẤY Suy NGHĩ BƯỚC ĐẦU VỀ SỰ CẦN THIẾT ĐÀO TẠO ĐẠI HỌC “QUẢN TRỊ THÔNG TIN KINH TẾ DOANH NGHIỆP”

PGS.TS.Vũ Văn Nhật*

Thế giới ngày nay là thế giới của sự hội nhập quốc tế, toàn cầu hóa, tiến ngày càng sâu vào nền kinh tế tri thức và xã hội thông tin.

Đất nước ta trải qua 25 năm đổi mới, đã đạt được nhiều thành tựu to lớn trên tất cả các mặt của đời sống xã hội, đặc biệt là các lĩnh vực kinh tế, khoa học và công nghệ, giáo dục và đào tạo. Đất nước ta ngày càng đi sâu vào nền kinh tế thị trường, đã là thành viên của WTO, ngày càng mở rộng hội nhập với cộng đồng quốc tế.

Nền kinh tế thị trường theo định hướng XHCN có tác động mạnh mẽ và trực tiếp đến công tác đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho tất cả các lĩnh vực đời sống xã hội của đất nước ta hiện nay. Lĩnh vực sản xuất kinh doanh, đặc biệt là các doanh nghiệp đang đòi hỏi cấp bách tuyển dụng những chuyên gia thông tin kinh tế thương mại thị trường phục vụ cho công tác quản lý, quản trị doanh nghiệp trong nền kinh tế thị trường cạnh tranh ngày càng gay gắt và quyết liệt.

Trên mặt trận kinh tế hiện nay ở nước ta có sự tham gia của nhiều lực lượng xã hội, trong đó lực lượng hùng hậu, tiên phong và quan trọng mang tính quyết định nhất là các nhà doanh

* Giảng viên Khoa Thông tin - Thư viện, Trường ĐHKHXH&NV, ĐHQGHN.

ngiệp. Trên phạm vi cả nước có vài trăm ngàn đơn vị SXKD&DV, trong đó có 5.000 doanh nghiệp nhỏ và vừa và một số tập đoàn kinh tế lớn tầm cỡ khu vực và quốc tế. Trong nền kinh tế thị trường, hoạt động SXKD của bất kỳ một doanh nghiệp nào, dù nhỏ hay lớn, đều bao gồm ba nội dung chủ yếu: Hoạt động quản lý (quản trị), hoạt động trực tiếp SXKD và hoạt động thông tin (Thông tin kinh tế thương mại thị trường, thông tin KH&CN). Như vậy hoạt động thông tin là một trong ba loại hoạt động quan trọng, không thể thiếu được. Nếu thiếu nó thì doanh nghiệp không thể đứng vững trong môi trường cạnh tranh, biến động bất ngờ, nhanh chóng và khôn lường.

Khi quan sát cơ cấu tổ chức của một doanh nghiệp, chúng ta dễ dàng nhận thấy trong bất cứ một doanh nghiệp nào, dù nhỏ hay lớn cũng đều có một bộ phận rất quan trọng, nằm ngay cạnh Ban giám đốc hoặc Hội đồng quản trị doanh nghiệp, là phòng Marketing hoặc phòng thị trường. Nơi đây là nơi làm việc của các chuyên gia giỏi về SXKD và giỏi về thu thập, xử lý bao gói và cung cấp thông tin (gọi chung là quản trị thông tin kinh tế). Các nhà doanh nghiệp ở nước ta hiện nay có quan điểm cho rằng hoạt động thông tin của doanh nghiệp là một dạng đặc biệt của hoạt động SXKD, chiến lược thông tin nằm trong chiến lược SXKD của doanh nghiệp, giá trị của sản phẩm hàng hóa có sự tham gia quan trọng của giá trị thông tin, lợi nhuận của doanh nghiệp có một phần đáng kể do công tác thông tin đem lại. Chính vì vậy các doanh nghiệp hiện nay đang có nhu cầu tuyển dụng các chuyên gia quản trị thông tin giỏi vào đội ngũ nhân viên của doanh nghiệp mình. Tuy nhiên, các doanh nghiệp cũng có các đòi hỏi rất khắt khe về các tiêu chuẩn tuyển dụng chuyên gia quản trị thông tin của doanh nghiệp.

Qua nghiên cứu, tìm hiểu mục tiêu, nội dung chương trình đào tạo cán bộ thông tin - thư viện, thư viện - thông tin, thông tin học và quản trị thông tin của các trường đại học ở nước ta, chúng tôi nhận thấy trong các chương trình đào tạo đó vẫn còn "một

khoảng trống” rất lớn, bất ngờ và cũng đáng ngạc nhiên là chưa đề cập một cách đầy đủ, hệ thống, khoa học và trực tiếp về đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao “Quản trị thông tin kinh tế” cho hệ thống các doanh nghiệp trong nền kinh tế thị trường hiện nay ở nước ta.

Theo quan điểm của chúng tôi: Nếu chúng ta có thể đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao “Quản trị thông tin kinh tế doanh nghiệp” thì thị trường sản phẩm đào tạo của chúng ta sẽ rất rộng, có lẽ không bao giờ có thể thỏa mãn hết được nhu cầu thị trường lao động của doanh nghiệp nước ta. Bên cạnh việc tiếp tục thực hiện các chương trình đào tạo truyền thống như: Thư viện học, Thông tin học và quản trị thông tin như hiện nay các trường đang tiến hành thực hiện, chúng tôi xin gợi ý thêm một nội dung chương trình đào tạo mới: **“Quản trị thông tin kinh tế doanh nghiệp”** để chúng ta cùng suy nghĩ và bàn thảo:

Chương trình đào tạo “Quản trị thông tin kinh tế doanh nghiệp”

I/ Mục tiêu đào tạo: Đào tạo các chuyên gia có trình độ đại học quản trị thông tin kinh tế doanh nghiệp, hiểu biết sâu về các khoa học kinh tế và quản lý kinh tế; nắm vững khoa học thông tin; thực hành thành thạo phương pháp và kỹ năng quản trị thông tin kinh tế doanh nghiệp với sự hỗ trợ của công nghệ cao đặc biệt là công nghệ thông tin hiện đại.

II/ Nội dung đào tạo: Ngoài những môn học chung bắt buộc do Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định, nội dung của các môn học chuyên ngành sâu thuộc chương trình đào tạo này nhằm thẳng và trực tiếp vào các vấn đề sau:

1. Thông tin học.
2. Quản trị thông tin kinh tế doanh nghiệp: Thu thập, xử lý bao gói, cung cấp thông tin với sự sử dụng thành thạo các công nghệ thông tin hỗ trợ cho công tác nghiệp vụ.

3. Các môn học cơ bản và bổ trợ cho công tác chuyên môn nghiệp vụ.

Phương châm đào tạo: Cần gì học nấy, không học tràn lan, chú trọng đến thực hành, tỷ lệ lý thuyết và thực hành là $\frac{1}{2}$ gắn với thực tiễn hoạt động SXKD của doanh nghiệp Việt Nam.

Trên đây chỉ là một số suy nghĩ bước đầu mang tính gợi mở để các nhà quản lý, các nhà chuyên môn đào tạo tham khảo và bàn thảo thêm.